

Eksempelsett

06.09.2021

MAT1019 Matematikk 1P

Bokmål

Eksamensinforn	nasjon					
Eksamenstid	Eksamen varer i 5 timer. Delen uten og delen med hjelpemidler skal deles ut samtidig.					
	Delen uten hjelpemidler skal leveres etter 1 time.					
	Etter 1 time kan kandidaten bruke hjelpemidler.					
	Delen med hjelpemidler skal leveres innen 5 timer.					
Del uten hjelpemidler	På delen uten hjelpemidler er ingen hjelpemidler tillatte, bortsett fra vanlige skrivesaker og linjal.					
Del med hjelpemidler	Alle hjelpemidler er tillatt, med unntak av internett og andre verktøy som tillater kommunikasjon.					
Framgangsmåte	Delen uten hjelpemidler har 5 oppgaver.					
	Delen med hjelpemidler har 8 oppgaver.					
	Der oppgaveteksten ikke sier noe annet, kan du fritt velge framgangsmåte. Dersom oppgaven krever en bestemt løsningsmetode, kan en alternativ metode gi lav/noe uttelling.					
	I den siste oppgaven vil du få presentert en situasjon eller en problemstilling som du selv må undersøke og utforske. Du skal stille relevante matematiske spørsmål som gjør at du får vist kompetansen din. Du skal besvarer spørsmålene dine ved å argumentere, resonnere, modellerer og generaliserer, og du skal vise løsningsforslag hvor du vurderer gyldighet. Du skal gjøre kritiske vurderinger ut fra spørsmålene og beregningene dine, slik at du viser at du forstår og blir forstått i matematikk. Vi anbefaler å bruke cirka 30 – 45 minutter på denne oppgaven.					
	Bruk av digitale verktøy som regneark, programmering, graftegner og CAS skal dokumenteres.					
Veiledning om vurderingen	Karakteren blir fastsatt etter en samlet vurdering. Det betyr at sensor vurderer i hvilken grad du - viser kompetanse i kjerneelementene og matematisk forståelse - gjennomfører logiske resonnementer - ser sammenhenger i faget, er oppfinnsom og kan ta i bruk fagkunnskap i nye situasjoner - kan bruke hensiktsmessige hjelpemidler - forklarer framgangsmåter og begrunner svar - skriver oversiktlig og er nøyaktig med utregninger, benevninger, tabeller og grafiske framstillinger - vurderer om svar er rimelige					

Eksempelsett MAT1019 Side 2 av 14

Andre opplysninger	Kilder for bilder, tegninger osv.
	 Seilbåt: pixabay.com (17.08.21) Hageslange: europris.no (22.08.21) Appelsiner: pixabay.com (22.08.21) Kart: pixabay.com (17.08.21) Taxi: pixabay.com (05.09.21)
	Andre bilder, tegninger og grafiske framstillinger: Utdanningsdirektoratet

Eksempelsett MAT1019 Side 3 av 14

DEL 1 Uten hjelpemidler

Oppgave 1

Et politisk parti hadde en oppslutning på 5 % i mai. Fra mai til september økte oppslutningen med 2 prosentpoeng.

Hvor mange prosent økte oppslutningen med?

Oppgave 2

Noen venner skal leie en seilbåt. Prisen hver person må betale, er omvendt proporsjonal med antall personer som blir med.

Antall personer	4	12
Pris per person (kroner)	600	

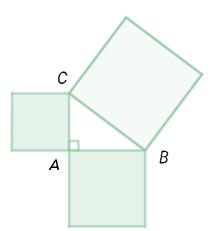
Hva blir prisen per person dersom 12 personer blir med?

Eksempelsett MAT1019 Side 4 av 14

Forklar hva som skjer når programmet nedenfor kjøres. Hva forteller de to tallene som skrives ut i linje 10 og 11?

```
beløp = 10000
 verdi = beløp
    vekstfaktor = 1.03
 3
    år = 0
 5
 6
    while verdi < beløp * 2:</pre>
 7
        verdi = verdi * vekstfaktor
        år = år + 1
 8
 9
10
    print(verdi)
    print(år)
11
12
```

Oppgave 4

En figur består av en rettvinklet trekant *ABC* og tre kvadrater. Arealet av det største kvadratet er lik summen av arealene av de to minste kvadratene.

Arealet av det største kvadratet er 100 dm² og AB = 0,8 m

Hvor mange centimeter er AC?

Eksempelsett MAT1019 Side 5 av 14

Tabellen nedenfor viser sammenhengen mellom prisen for en vogn med hageslange og lengden av hageslangen.

Lengden av hageslangen (meter)	25	50
Prisen for vognen med hageslange (kroner)	450	650

Denne sammenhengen kan beskrives ved hjelp av uttrykket y = ax + b, der x meter er lengden av hageslange, og y kroner er prisen for vognen med hageslange.

- a) Bestem verdien av tallene a og b.
- b) Gi en praktisk tolkning av tallene a og b i denne oppgaven.

Eksempelsett MAT1019 Side 6 av 14

DEL 2 Med hjelpemidler

Oppgave 1

Amalie skal lage appelsinsyltetøy og vil følge oppskriften til høyre.

Hun har et målebeger. Det viser at 1 L sukker har masse 0,8 kg.

Amalie skal bruke 26 kg appelsiner. En pose sukker inneholder 1 kg.

APPELSINSYLTETØY

1 kg appelsiner

1 sitron

1 grapefrukt

5 dL sukker

5 dL vann

Hvor mange poser sukker må hun minst kjøpe?

Oppgave 2

Johan leser følgende tekst nedenfor på en nettside.

Temperaturen i en by i USA endret seg 5 °C i løpet av et døgn. Dette tilsvarer en temperaturendring på 41 °F.

Formelen for omregning mellom celsiusgrader, C, og fahrenheitgrader, F, er

$$F = \frac{9}{5}C + 32$$

Vurder påstanden om at en temperaturendring på 5 °C tilsvarer en temperaturendring på 41 °F.

Eksempelsett MAT1019 Side 7 av 14

Adil er med i et orienteringsløp. Postene som er satt ut gir, enten 2 poeng eller 5 poeng. Han finner 13 poster og får til sammen 38 poeng.

Hvor mange av de 13 postene gir 2 poeng?

Oppgave 4

Begrunn hvorfor $x^2 > x^3$ når x < 0

Eksempelsett MAT1019 Side 8 av 14

En skål med blåbærgelé ble satt til avkjøling i et rom der temperaturen var 20 °C.

Tabellen viser temperaturen i blåbærgeléen χ minutter etter at den ble satt til avkjøling.

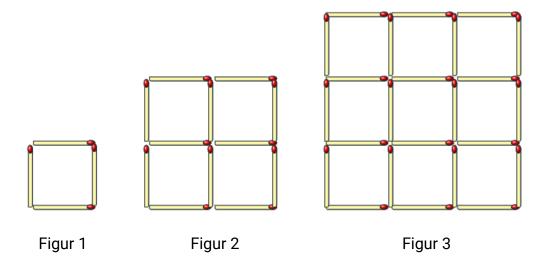
Tid (minutter)	4	8	16	20	40	60	75	90
Temperatur (°C)	90,6	86,5	78,9	75,4	61,0	50,3	44,1	39,2

Stine vil prøve å lage en modell som viser temperaturen i geléen χ minutter etter at den ble satt til avkjøling. Hun setter opp en ny tabell.

Tid (minutter)	4	8	16	20	40	60	75	90
Temperatur - 20	70,6	66,5	58,9	55,4	41,0	30,3	24,1	19,2

- a) Lag en modell T på formen $T(x) = a \cdot b^x + 20$ som viser temperaturen i geléen x minutter etter at den ble satt til avkjøling.
- b) Hvilket gyldighetsområde vil du si modellen kan ha?

Eksempelsett MAT1019 Side 9 av 14

De tre figurene er laget av fyrstikker.

Figur 1 består av ett lite kvadrat, figur 2 består av fire små kvadrater, og figur 3 består av ni små kvadrater.

Tenk deg at du har 10 000 fyrstikker.

Du skal lage de tre figurene, og så fortsette å lage figurer etter samme mønster, én i hver størrelse.

- a) Hvor mange figurer kan du lage?
- b) Hvor mange fyrstikker vil du ha igjen når du har laget den siste figuren?

Eksempelsett MAT1019 Side 10 av 14

«Lunsj på nett» er et firma som lager og leverer ferdige lunsjretter.

Kundene kan velge mellom tre retter:

- Dagens pasta koster 100 kroner.
- Dagens suppe koster 80 kroner.
- Dagens bagett koster 110 kroner.

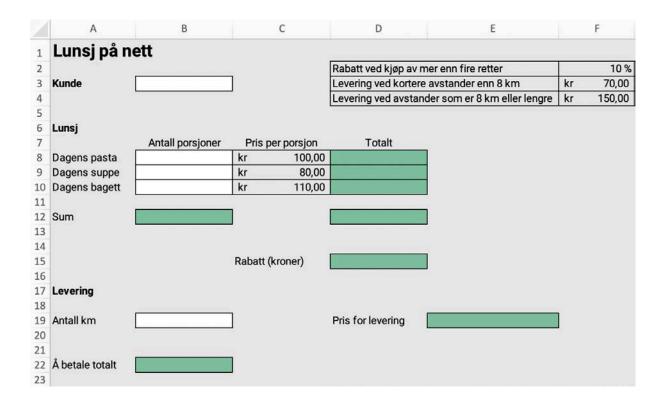
«Lunsj på nett» gir 10 % rabatt til kunder som bestiller flere enn fire lunsjretter.

Levering koster 70 kroner for avstander som er kortere enn 8 km. For lengre avstander er prisen 150 kroner.

Lag et regneark som vist nedenfor. «Lunsj på nett» skal bruke regnearket for å registrere en bestilling.

Når bestillingen er registrert, skal regnearket beregne hvor mye kunden skal betale.

I de hvite cellene skal «Lunsj på nett» registrere opplysninger når de tar imot en bestilling. I de grønne cellene skal du lage formler.

Eksempelsett MAT1019 Side 11 av 14

To taxiselskaper, Taxi A og Taxi B, har ulike måter å beregne pris på.

Kvitteringer fra hvert av taxiselskapene gir opplysninger om hvordan prisen blir beregnet.

TAXIA

Tur 1			
Startpris		kr	75,0
Tid (minutter)	11	kr	77,0
Avstand (kilometer)	10,0	kr	140,0
TOTALT		kr	292,0

Tur 2			
Startpris		kr	75,0
Tid (minutter)	14	kr	98,0
Avstand (kilometer)	16,0	kr	224,0
TOTALT		kr	397,0

TAXIB

Tur 1			
Startpris		kr	66,0
Tid (minutter)	Avstand (kilometer)		
6	5,0	kr	120,0
TOTALT		kr	186,0

Tur 2			
Startpris		kr	66,0
Tid (minutter)	Avstand (kilometer)		
18	20,0	kr	435,0
TOTALT		kr	501,0

Vurder og sammenlikn måtene de to taxiselskapene beregner prisen på.

Eksempelsett MAT1019 Side 12 av 14

Takk for at du gjennomgikk eksempeloppgavene!

Her kan du gi oss dine tilbakemeldinger (questback):

 $\underline{https://response.questback.com/utdanningsdirektoratet/sysekspwsd}$

Eksempelsett MAT1019 Side 13 av 14

TIPS TIL DEG SOM AKKURAT HAR FÅTT EKSAMENSOPPGÅVA:

- Start med å lese oppgåveinstruksen godt.
- Hugs å føre opp kjeldene i svaret ditt dersom du bruker kjelder.
- Les gjennom det du har skrive, før du leverer.
- Bruk tida. Det er lurt å drikke og ete undervegs.

Lykke til!

TIPS TIL DEG SOM AKKURAT HAR FÅTT EKSAMENSOPPGAVEN:

- Start med å lese oppgaveinstruksen godt.
- Husk å føre opp kildene i svaret ditt hvis du bruker kilder.
- Les gjennom det du har skrevet, før du leverer.
- Bruk tiden. Det er lurt å drikke og spise underveis.

Lykke til!